

ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ

**Рекомендації
журналістам щодо організації роботи
на військових об'єктах
та в районах бойових дій в умовах воєнного стану**

Київ, 2022 р.

Актуальність рекомендацій

“Воєнний стан - це особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень” (стаття 1 Закону України "Про правовий режим воєнного стану").

Разом з тим, громадянське суспільство відповідно до принципів демократичного цивільного контролю має право на отримання об'єктивної інформації про діяльність Збройних Сил України, зокрема в умовах воєнного стану. Провідну роль у цьому процесі беззаперечно належить засобам масової інформації. Водночас, слід зазначити, що з 2014 року Україна перебуває в стані відбиття збройної російської агресії, яка з 24 лютого 2022 року переросла у широкомасштабне військове вторгнення в глибину її території.

У такій ситуації значно збільшився просторовий розмах та інтенсивність активних бойових дій. Зазначене не лише посилило вимоги до особистої безпеки представників засобів масової інформації (далі – ЗМІ), а й викликало певні обмеження їхньої професійної діяльності, зокрема пов'язаних із правилами інформаційної безпеки. Це обумовлено тим, що інформація – це зброя. Адже, у сучасних умовах війни неправильне використання інформації призводить до реальних людських жертв. Саме тому положення Закону України "Про правовий режим воєнного стану" передбачають у статті 8 можливість втручання в діяльність ЗМІ та обмеження поширення певної інформації. Закон України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" та відповідний указ передбачають обмеження свободи слова, визначені статтею 34 Конституції України. Насамперед вони стосуються поширення інформації про сили та засоби оборони країни. [Наказ Головнокомандувача Збройних сил України від 03.03.2022 № 73 "Про організацію взаємодії між Збройними силами України, іншими складовими сил оборони та представниками засобів масової інформації на час дії правового режиму воєнного стану"](#) визначає перелік інформації, яка обмежується до оприлюднення.

Незважаючи на це Збройні Сили України, навіть в умовах воєнного стану, намагаються всебічно сприяти журналістам та активним представникам громадянського суспільства у виконанні їхніх професійних та громадянських обов'язків. Задля досягнення цієї мети сили оборони України, спираючись на чинне вітчизняне та міжнародне законодавство, налагодили активну співпрацю з представниками ЗМІ, що дозволило забезпечити максимально комфортні умови для їх роботи, зокрема в районах виконання бойових завдань.

Систематизація накопиченого досвіду дає можливість удосконалити взаємодію представників засобів масової інформації з органами військового управління та військових частин (підрозділів) в умовах правового режиму воєнного стану. Саме з цією метою і розроблено ці Рекомендації, що містять низку відповідей на найактуальніші питання щодо роботи медіа в районах відповідальності Збройних Сил та інших військових формувань України.

Рекомендації представникам ЗМІ

Акредитація представників засобів масової інформації

З метою забезпечення інформаційного супроводу заходів з оборони України в умовах збройної агресії російської федерації, донесення оперативної, правдивої та вичерпної інформації до громадянського суспільства та міжнародної спільноти, Збройні Сили України проводять акредитацію представників національних та іноземних засобів масової інформації.

Для отримання електронної прес-карти журналістам потрібно [заповнити анкету за формою та надіслати вказаний в анкеті перелік документів](#).

ФОРМА
для проходження акредитації

Armed Forces of Ukraine / Збройні Сили України

Accreditation*/Акредитація*
to be submitted at/надіслати на:
psmodu@post.mil.gov.ua
newsmodu@gmail.com

First name, surname/Прізвище, ім'я та по-батькові _____
Date of Birth/Дата народження _____
Country of origin/Країна походження _____
Country of residence/Країна проживання _____
ID number**/Номер та серія паспорта** _____
Phone number/Email/Телефон _____
Name of the media***/Назва ЗМІ*** _____
Position/Локація _____
Journalist's ID/Номер журналістського посвідчення _____
Photo/Фото: 3.5x4.5 cm/cm, Good quality/Хороша якість _____
Links to internet resources (social media)/Посилання на інтернет-ресурси (соціальні мережі) _____

3.5
4.5
Attach photo here/Вставте фото тут:

* Please, send completed accreditations in .DOC format / Просимо надіслати заповнені акредитації у форматі .DOC
** Photo copies are to be attached to the request / Копії додаються до запити

Після верифікації відправлених даних, медіа-працівникам буде надано електронну версію прес-карти для пред'явлення, за необхідністю, військовим та правоохоронним органам.

У разі порушення умов журналістської діяльності, розголошення конфіденційної інформації чи передачі прес-карти іншим особам, представник ЗМІ може бути позбавлений акредитації без права її відновлення.

Збройні Сили України нагадують про необхідність використовувати засоби захисту та не піддавати своє життя і здоров'я небезпеці. Адже Збройні Сили України та інші військові формування не несуть відповідальність за життя та здоров'я представників ЗМІ при перебуванні в районі проведення бойових дій.

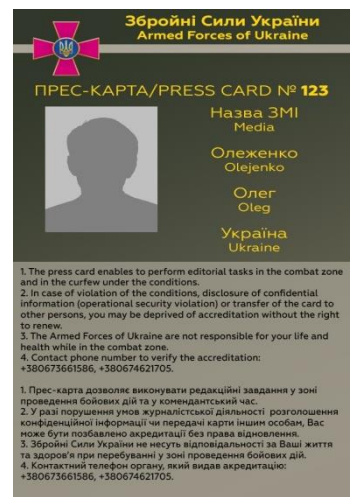
Звертаємо увагу, що у разі необхідності

верифікації чинності акредитації, діє відповідний номер телефону **0894201864**. (цілодобово)

ПОСТАНОВА Кабінету Міністрів України від 27 травня 2022 р. № 627 Деякі питання перебування на території України іноземців та осіб без громадянства, які прибули в Україну для роботи кореспондентом або представником іноземних засобів масової інформації та в установленому порядку пройшли акредитацію представників засобів масової інформації під час правового режиму воєнного стану, не застосовуються обмеження щодо строків тимчасового перебування на території України, установлені пунктом 2 Порядку продовження строку перебування та продовження або скорочення строку тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства на території України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2012 р. № 150 (Офіційний вісник України, 2012 р., № 17, ст. 612).

Міністерству оборони України забезпечити постійне інформування Адміністрації Державної прикордонної служби та Державної міграційної служби про представників засобів масової інформації, що в установленому порядку пройшли акредитацію.

Прес-карта Збройних Сил України дозволяє виконувати редакційні завдання у районі бойових дій та під час комендантського часу. Водночас, слід враховувати те, що за порушення правил чи передачу своєї карти комусь іншому, Збройні Сили України мають право позбавити акредитації представників ЗМІ. Вкотре нагадуємо, що Збройні Сили України не відповідають за здоров'я та життя журналістів, які перебувають у районі бойових дій. Про це має подбати сам журналіст.

Порядок допуску представників засобів масової інформації на об'єкти сил оборони України*

**визначений Інструкцією “Про порядок допуску журналістів, працівників засобів масової інформації на об'єкти системи Міністерства оборони України” затвердженій наказом Міністерства оборони України № 36 від 08 лютого 2022 року та [Додатком 7 наказу Головнокомандувача Збройних Сил України від 03.03.2022 № 73](#)*

Представники ЗМІ здійснюють свою професійну діяльність на об'єктах сил оборони із дотриманням заходів безпеки операцій і режиму доступу до інформації з обмеженим доступом.

Для отримання дозволу на відвідування об'єкта сил оборони України представники ЗМІ надають до підрозділу зв'язків з громадськістю військової частини, установи або органу військового управління (за належністю) офіційний письмовий запит у друкованому або електронному вигляді (факсом, електронною поштою).

Запит надсилається не пізніше ніж за три робочі дні до запланованого відвідування представниками ЗМІ об'єкта системи Міноборони.

У письмовому запиті зазначаються:

прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) представника ЗМІ, назва ЗМІ та номер акредитаційної прес-карти Збройних Сил України;
мета запланованих заходів;
бажана дата і строки запланованих заходів;
у разі необхідності – марка і реєстраційний номер транспортного засобу;
посадова особа (особи), з якою планується записати інтерв'ю (коментар) із зазначенням надання/ненадання даною посадовою особою попередньої згоди на інтерв'ю (коментар);
тематика та орієнтовні запитання для інтерв'ю (коментаря) посадової особи (осіб);
орієнтовний перелік зразків озброєння та військової техніки, споруд чи окремих приміщень, де планується здійснювати фото-, відеозйомку (*Приклад запиту – дивись нижче*).

Запити щодо проведення інтерв'ю та надання коментарів посадових осіб надсилаються за належністю до військових частин, установ та органів військового управління Збройних сил України через їхній підрозділ зв'язків з громадськістю (прес-службу).

Запити на підготовку інформаційних матеріалів щодо використання іноземної військової допомоги та зразків озброєння і військової техніки (ОВТ) надсилаються до командування угруповання військ (сил) через службу зв'язків з громадськістю (прес-службу). Рішення про надання дозволу приймає відповідна посадова особа з урахуванням заходів безпеки операцій та рекомендацій підрозділів міжнародного військового співробітництва щодо відповідних домовленостей з країною-партнером, що надала відповідну допомогу та зразки ОВТ.

Дозвіл щодо допуску представників ЗМІ на об'єкти ЗС України надають:

Головнокомандувач Збройних Сил України, заступники Головнокомандувача Збройних Сил України – на відвідування всіх об'єктів Збройних Сил;

начальник Генерального штабу Збройних Сил України та його заступники – на відвідування структурних підрозділів Генерального штабу Збройних Сил України, інших органів військового управління, з'єднань, військових частин;

командувач Об'єднаних сил Збройних Сил України – на відвідування об'єктів в місцях базування національного контингенту, а також об'єктів у місцях виконання завдань підрозділами Збройних Сил, які перебувають в оперативному підпорядкуванні Командування Об'єднаних сил Збройних Сил України;

командувачі видів, окремих родів військ (сил), угруповань військ (сил) – на відвідування командувань та підпорядкованих організаційних структур;

командири військових частин – на відвідування структурних підрозділів та підпорядкованих організаційних структур.

Допуск представників ЗМІ здійснюють керівники (командири, начальники) відповідних об'єктів ЗС України на підставі рішення (доручення), наданого відповідною посадовою особою вищого органу військового управління.

Забороняється доступ представника ЗМІ до району виконання завдань за призначенням або об'єкта сил оборони України без супроводу визначеної для цього посадової особи.

Організація відвідування представниками ЗМІ об'єктів ЗС України

Для організації роботи представників ЗМІ на об'єктах сил оборони керівник об'єкта визначає:

посадову особу, яка здійснюватиме зустріч представників ЗМІ та їх супроводження територією об'єкта, з урахуванням системи охорони, внутрішнього та перепускного режиму;

маршрут пересування представників ЗМІ територією об'єкта, з урахуванням обмеження доступу до спеціальних об'єктів (приміщень) чи спеціальних територій;

місця стоянки автомобілів, на яких прибули представники ЗМІ;

місця для фото-, відеозйомки озброєння та військової техніки, іншого обладнання, якщо про це було зазначено у запиті та отримано відповідний дозвіл;

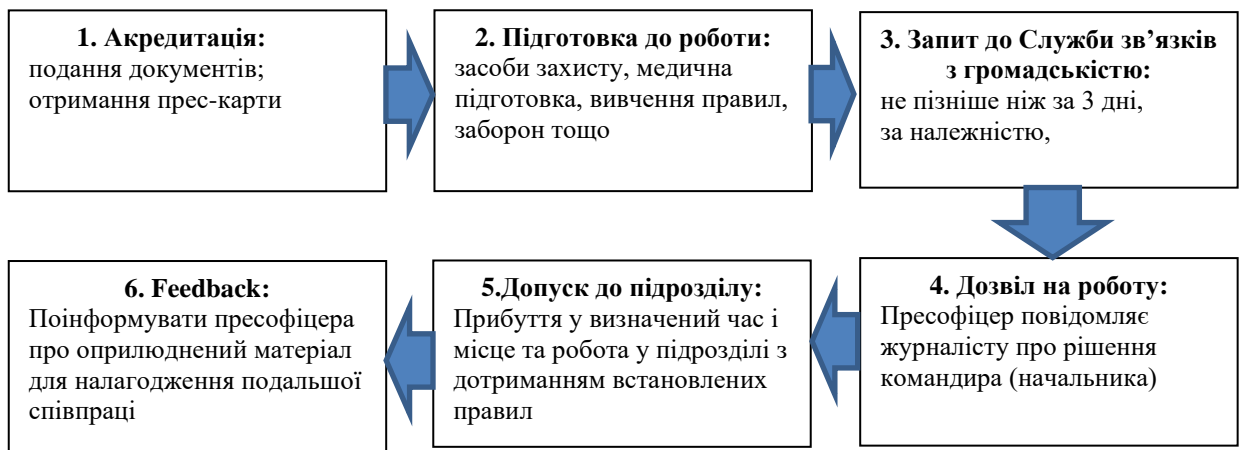
посадову особу (осіб) об'єкту, уповноважену надавати коментар (інтерв'ю) представникам ЗМІ.

Військовослужбовці та працівники об'єкта ЗС України надають представникам ЗМІ інформацію про діяльність об'єкта виключно в межах своєї компетенції та із суворим дотриманням вимог законодавства щодо захисту інформації з обмеженим доступом.

У разі виявлення порушень працівниками ЗМІ законодавства щодо охорони державної таємниці та захисту інформації з обмеженим доступом їх відвідування об'єкта ЗС України припиняється.

Представники ЗМІ зобов'язані дотримуватися встановлених керівником об'єкта правил внутрішнього розпорядку та не перешкоджати діяльності посадових осіб.

Шість кроків організації успішної роботи журналіста

Що заборонено розголошувати*

**наказ Головнокомандувача Збройних Сил України від 03.03.2022 № 73 "Про організацію взаємодії між Збройними Силами України, іншими складовими сил оборони та представниками засобів масової інформації на час дії правового режиму воєнного стану"*

найменування військових частин (підрозділів) та інших військових об'єктів у районах виконання бойових (спеціальних завдань, географічні координати місць їхнього розташування, чисельність особового складу військових частин (підрозділів);

кількість озброєння та бойової техніки, матеріально-технічних засобів, їхній стан та місця зберігання;

описи, зображення та умовні позначки, які ідентифікують або можуть ідентифікувати об'єкти;

інформація щодо операцій (бойових дій), які проводяться або плануються;

інформація щодо системи охорони та оборони військових об'єктів та засобів захисту особового складу, озброєння та військової техніки, які використовуються (крім тих, які видимі або очевидно виражені);

порядок залучення сил та засобів до виконання бойових (спеціальних) завдань;

інформація про збір розвідувальних даних (способи, методи, сили та засоби, що залучаються);

інформація про переміщення та розгортання своїх військ (найменування, кількість, місця, райони, маршрути руху);

інформація про військові частини (підрозділи), форми, методи, тактику їхніх дій та способи застосування за призначенням;

інформація про проведення унікальних операцій із зазначенням прийомів та способів, що використовувались;

інформація про ефективність сил і засобів радіоелектронної боротьби противника;

інформація про відкладені або скасовані операції;

інформація про зниклий або збитий літак, літальний апарат, зникле судно та пошуково-рятувальні операції, які плануються або проводяться;

інформація про планування та проведення заходів гарантування безпеки застосування військ (дезінформація, імітація, демонстративні дії, маскування, протидія технічним розвідкам та захист інформації);

відомості про проведені інформаційно-психологічні операції, ті, що проводяться, а також плануються;

інформація, яка має на меті пропаганду або виправдання широкомасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України.

Військові питання люблять розумну тишу

Краще зайвий раз змовчати ніж дати інформацію противнику, яка полегшить влучність ударів по позиціям військ (сил) або мирним населеним пунктам. Тому не треба давати фото обстрілу будь-яких об'єктів населених пунктів. Якщо є необхідність, пишiть просто – околиці міста, населеного пункту.

Детальні відповіді на окремі питання, пов'язані із використанням інформації військового характеру (роз'яснення заступниці Мінстра оборони України Ганни Маляр):

чому під час війни неможна публічно говорити чи писати про те, що Україна веде з кимось перемовини про постачання військової техніки, зброї, амуніції та іншого майна для Збройних Сил України? **Тому що РФ робить все можливе аби зірвати контракти та дискредитувати партнерів-постачальників;**

чому під час війни неможна говорити про те, що вже відбулись поставки і в нас є щось нове? **Тому що ворог одразу корегує свої дії під нові дані;**

чому неможна називати точні адреси та впізнаванні описи об'єктів, у які влучили ракети або у які промахнулись ракети – це ви вже всі знаєте – **бо це коригування вогню для ворога;**

чому неможна публічно викладати військові об'єкти (*госпіталь це теж, між іншим, військовий об'єкт*), місця знаходження зброї, військової техніки, особового складу? **Тому що в десятки разів збільшується ймовірність знищення об'єкта противником;**

чому не треба публічно під час війни робити фактчекінг заяв і публікацій силових відомств та спецслужб? **Тому що це війна. Повірте, що ці заяви проходять велику кількість відомчих фільтрів і якщо вони оприлюднюються, значить так треба для оборони держави;**

чому не треба публічно і не публічно сумніватись у рішеннях та поінформованості Збройних Сил України? **Тому що Збройні Сили України найбільш поінформовані про ситуацію на фронті. І якщо вам не зрозуміле рішення, значить ви просто не все знаєте. Крім того, військові рішення не можуть прийматись під впливом громадської думки – бо це професійні рішення, це так само як в хірургії.**

Правила фото- та відеозйомки у воєнний час

Під час війни важливо дотримуватись правил щодо фотографування. Служба безпеки України розробила [рекомендації](#) для медійників, щоб вони випадково не стали коригувальниками вогню.

СБУ радить не фотографувати та не знімати: блокпости, аеропорти, залізничні вокзали, нафтобази, об'єкти нафтогазопроводів, електростанції, українських військових, українську бойову техніку, перебувати в місті під час комендантської години.

Юристи пояснюють, що законом не заборонено знімати, наприклад, вокзали. За таку зйомку не передбачено відповідальності. Але якщо військові рекомендують не знімати вокзали під час війни, слід дотримуватись таких порад задля спільної безпеки.

А от будь-які зйомки військових чи стратегічних об'єктів можуть проводитись виключно з дозволу уповноважених представників військового командування. Вони можуть заздалегідь визначити місця, об'єкти для зйомок.

Коли журналісту потрібні бронезилет та каска

У [додатку 4 до наказу Головнокомандувача Збройних Сил України №73](#) є правила роботи для ЗМІ у районі бойових дій. Зокрема, журналіст повинен мати при собі шолом, бронезилет з маркуванням "PRESS" та медичну аптечку, якою він вміє користуватись.

Якщо вас направляють на блокпост, то власник ЗМІ повинен забезпечити вас засобами індивідуального захисту, оскільки там існує потенційна небезпека. Прямих обов'язків одягати чи не одягати бронезилет в місцях, де немає активних бойових дій, законодавство не передбачає.

Журналісти можуть орендувати бронезилети та каски в [Інституті масової інформації](#). Для цього треба звернутися до зазначеного інституту та заповнити відповідну [анкету](#).

Цифрова безпека в часи війни

Перед відрядженням у зону бойових дій рекомендується:
завчасно видалити чутливу інформацію з пристроїв, яка може вплинути на вашу фізичну безпеку, або на безпеку інших (*контакти, соціальні мережі, канали у телеграмі тощо*);
почистити чутливе листування та налаштуйте автовидалення у месенджерах;
перевірте галереї на пристроях — чи нема там фото/відео, які провокуватимуть противника;

Якщо є можливість, одразу завантажуйте зібрану інформацію у хмару, після чого видаляйте її з пристроїв. Крім того, час від часу видаляйте історії пошуків в телефоні та ноутбучі.

Правила перевірки та поширення інформації

Рада національної безпеки України та Генеральний штаб Збройних Сил України у своєму зверненні до цивільного населення, лідерів громадської думки, журналістів

зазначали, що противник щодня генерує десятки фейків про нібито капітуляцію українських захисників, ініціативну здачу позицій та небажання воювати за рідну землю.

Зважаючи на зазначене пропонується дотримуватися простих правил перевірки та поширення інформації, а саме:

верифікувати інформацію через офіційні відомства перед тим як у неї повірити та її поширити;

не поширювати матеріали від “особистих джерел”, що стосуються подій на фронті;

утримуватися від публічних оцінок бойових дій, логістики, тощо, адже тільки вище воєнне керівництво має повну інформацію з театру бойових дій та може робити достовірні прогнози;

взяти за правило довіряти лише офіційним джерелам!

Слід завжди пам'ятати, що поширюючи неперевірені матеріали ви допомагаєте противнику деморалізувати українських захисників та сієте паніку серед населення!

Що не постимо в соціальних мережах

Активність в соціальних мережах стала звичайною нормою в житті сучасної людини. Разом з тим, звертаємо увагу цивільного населення, лідерів громадської думки, представників ЗМІ на те, що не варто поширювати в мережі Інтернет:

фото або відео місцевості, де був обстріл або впав снаряд;

відео з ракетами, що летять, або моменти влучання снарядів;

точні адреси, координати, докладний опис місця ведення бойових дій;

відео та фото з розпізнавальними знаками - таблички з назвами вулиць, номерами будинків, великі магазини та супермаркети, станції метро, заводи та підприємства, номери авто;

кадри роботи української системи Протиповітряної оборони. Таку роботу можна визначити по характерному вибуху в повітрі та феєрверку;

номери шкіл, лікарень, дитячих садків, супермаркетів або інших об'єктів;

відео та фото влучання ракет;

будь які дані про дії та переміщення українських військ та військової техніки, місця їхньої дислокації, а також про основні військові об'єкти;

неперевірену інформацію про потерпілих чи загиблих;

будь-яку інформацію, яка не верифіковано державою та не є з офіційних джерел.

Категорично заборонено

«стрімити» в прямому ефірі ракетний обстріл чи бомбардування. Такими кадрами ви допоможете противнику коригувати вогонь та поставити під загрозу життя інших людей. Почекайте з публікацією;

• озвучувати та уточнювати дані про влучення ракет (точні адреси) в коментарях.

Що можна публікувати

якщо ви стали свідком переміщення ворожих військ - то потрібно публікувати фото з геометками та зазначенням точного часу і місця. Обов'язково повідомте в чат-бот **@stop_russian_war_bot** мобільного додатку Telegram;

можна поширювати інформацію про загиблих, поранених і полонених російських військових;

відео з вчиненням противником злочином – публікуйте на максимальну аудиторію;

робіть перепости офіційних повідомлень від українських органів влади та інформацію про спростування фейків.

Разом з тим, треба взяти за правило, що важливу інформацію, яку потрібно і можна публікувати, слід також перевіряти.

Що не можна писати та говорити публічно

Розяснення Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України:

не варто говорити, що немає засобів Протиповітряної оборони на конкретній ділянці фронту, і вказувати географічні дані;

не треба заявляти, що для виїзду в населений пункт залишилася безпечною лише одна дорога, і називати, яка саме;

не треба говорити чи писати про те, що ракета влучила в “школу №7”. краще заявити, що ракета влучила в такому-то населеному пункті в житловий квартал;

не варто говорити “ракетною цілями в вокзал, а влучили в склад поряд із аеродромом”. бо прилетять наступні снаряди, які вже точно влучать в аеродром.

ЩО ЩЕ ТРЕБА ЗНАТИ

Не відповідайте на дописи незнайомих в соціальних мережах, які просять розповісти, яка ситуація в населеному пункті, або уточнюють адресу влучання снарядів – це можуть бути диверсанти.

Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки повідомляє, що російські коригувальники також вдаються до нових тактик – пропонують безкоштовно допомогти з заміною вибитих шибок. “При цьому “добродій” може задавати безліч питань про ваш будинок та все що поруч”, – повідомляє центр. Це також може бути коригувальник ворога.

Водіям авто та мотоциклів заборонено

 В Україні, на час дії воєнного стану, керівники військових адміністрацій заборонили водіям авто та мотоциклів використовувати відеореєстратори – щоб водії свідомо (або ні) не працювали на ворога.

 Знімати не можна дороги та об'єкти загального користування, об'єкти інфраструктури, блокпости, укріплення, розташування чи переміщення підрозділів українських сил оборони.

Приклад написання типового запиту ЗМІ щодо здійснення професійної діяльності*

**Запит бажано друкувати на фірмовому бланку в якому обов'язково значиться назва ЗМІ та контакти*

Від кого _____

Кому, ПІБ, посада, адреса _____

Шановний пане _____,

Звертаємось до Вас з проханням надати інтерв'ю телеканалу, для програми новин. Ми переконані, що така розмова сприятиме кращому розумінню аудиторією ситуації в Україні та багатосторонній підтримці держави й громадян. Зазвичай, поява різноманітних українських лідерів думок та військових командирів покращує розуміння серйозності російського вторгнення та сприятиме збільшенню співпраці між нашими країнами, прискорюючи перемогу.

Телеканал (назва) це одна з найпопулярніших незалежних новинних програм, з визнаною міжнародною репутацією, як об'єктивна та оперуюча перевіреними фактами у своїх репортажах. У нас три випуски новин з щоденною аудиторією у __ мільйонів глядачів по всій території _____, з різною демографією.

Ми готові поспілкуватися з Вами у будь-який зручний для Вас час з питань:

1. ...

2. ...

...

Готові також узгодити деталі ближче до дати інтерв'ю.

Також ми просимо Вашого дозволу на інтерв'ю з (посада П.І.Б), щоб обговорити різні аспекти боротьби України за волю та незалежність через напад Російської Федерації. Зокрема, нам було б дуже цікаво поспілкуватися з такими військово службовими:

Генерал-майор Збройних Сил України _____

Бригадний генерал Збройних Сил України _____

Дуже дякую

Голова міжнародних новин телеканалу _____

ПІБ, посада

електронна адреса

Контактна особа, продюсер телеканалу новин ПІБ, телефон _____ - _____ - _____

ТЕЛЕФОННИЙ ДОВІДНИК

СЛУЖБИ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Управління зв'язків з громадськістю Збройних Сил України –
Богдан СЕНИК

Телефон: **(097) 931 60 63**,

e-mail: **press@post.mil.gov.ua**

Командування Сухопутних військ ЗС України –
Володимир ФІТЬО

Телефон: **(098) 770 1917**,

e-mail: **press.ksv@post.mil.gov.ua**

Командування Десантно-штурмових військ ЗС України –
Валентин ШЕВЧЕНКО

Телефон: **(098) 720 07 39**,

e-mail: **pressa_dshv@post.mil.gov.ua**

Командування Сил спеціальних операцій ЗС України –
Олександр КІНДРАТЕНКО

Телефон: **(063) 737 93 49**,

e-mail: **press_sofcom@post.mil.gov.ua**

Командування Сил територіальної оборони ЗС України –
Олексій ДМИТРАШКІВСЬКИЙ **(096) 438 66 94**,

e-mail: **tro.info@post.mil.gov.ua**

Командування Медичних сил ЗС України –
Євгенія СЛИВКО

Телефон: **(066) 704 13 76**,

e-mail: **kms_zsu@post.mil.gov.ua**

Командування Військово-Морських Сил ЗС України –
Олег ЧАЛИК

Телефон: **(068) 944 53 00**,

e-mail: **navypraoua@gmail.com**

Командування Повітряних Сил ЗС України –
Юрій ІГНАТ

Телефон: **(093) 292 63 63**,

e-mail: **uaf@ps.mil.gov.ua**

Оперативне угруповання військ на Північному напрямку
Євгеній СИЛКІН

Телефон: **(050) 374 19 91**

e-mail: **vzg2144@gmail.com**

Оперативне угруповання військ на Східному напрямку
Олександр ЗАВТОНОВ

Телефон: **(050) 687 37 81**

e-mail

Оперативне угруповання військ на Південному напрямку
Наталія ГУМЕНЮК

Телефон: **(050) 176 57 72**

e-mail (тимчасовий) **okorc@ukr.net**

**СЛУЖБИ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ (пресслужби)
ВІЙСЬКОВИХ АДМІНІСТРАЦІЙ**

Вінницька

Альона ЛАВРОВСЬКА
(067) 746 36 53; vinlavina@gmail.com

Волинська

Карина МАРИНЕВИЧ
(096) 459 23 88; marynevy4@gmail.com

Дніпропетровська

Наталія БОБАЧЕНКО
(050) 362 32 98; natbabachenko@gmail.com

Донецька

Тетяна ТЮРИНА
(050) 561 30 01; donoda@dn.gov.ua,

Житомирська

Максим СТРИЛЕЦЬКИЙ
(067) 463 74 40; m.streletskiy@gmail.com

Закарпатська

Роман МОЛДАВЧУК
(050) 560 09 37 brooman1@ukr.net

Запорізька

Леван ПИШИНАШВІЛІ
(067) 939 35 61; zoda.pressa@gmail.com

Івано-Франківська

Ірина ЛАКІЗА
(095) 158 53 00; inform.oda@ukr.net

Військова адміністрація м. Київ

Катерина ДАЦЕНКО
(050) 779 63 32; zapyt@kma.gov.ua

Київська обласна

Сергій КУНИЦЯ
(050) 130 30 70; doc@koda.gov.ua

Кіровоградська

Інна ПРИМАК
(050) 502 45 47; oblrada@shtorm.com.

Луганська

Альбіна КУШЕЛЕВА
(050) 835 26 62; infolugansk@gmail.com

Львівська

Марія Курило
(097) 908 95 68; press@loda.gov.ua

Миколаївська

Олена ІВАНЕНКО
(093) 060 33 67; eo.ivanenko@gmail.com

Одеська

Анжеліка ЛЕГЕЗА
(050) 333 16 92; anzhelika2016@i.ua

Полтавська

Максим КОВАЛЄВ
(097) 871 40 19;
maximkovaliov@gmail.com

Рівненська

Олександр ПОЛІЩУК
(096) 000 00 42; polwest@gmail.com

Сумська

Альона ЩЕРБАКОВА
(068) 542 5437; alona.boiarinova@gmail.com

Тернопільська

Анна ВАСИЛЕНКО
(096) 622 31 06 odapress.te@gmail.com

Харківська

Олена ШАПОВАЛ
(063) 794 78 15;
obladm@kharkivoda.gov.ua

Херсонська

Надія КУХТА
(050) 535 53 94; kanc@khoda.gov.ua

Хмельницька

Інна МИХАЙЛОВА
(096) 346 80 14; presa.adm.km@gmail.com

Черкаська

Вікторія КУРЧЕНКО
(098) 464 31 88; pressa_oda@ukr.net

Чернівецька

Леся НОС
(095) 466 50 91;
communicationsdep@bukoda.gov.ua

Чернігівська

Андрій ПОДОРВАН
(066) 463 26 93; did_post@cg.gov.ua

Інші контактні дані:

Міністерство оборони України

- Call-центр Міністерства оборони України: **0-800-500-442**,
e-mail: zvernou@ukr.net

- Call-центри на об'єднаному командному пункті Об'єднаних сил, основних командних пунктах оперативно-тактичних угруповань Об'єднаних сил, в угрупованні військ оперативного командування «Південь» (в цілодобовому режимі) – номери багатоканального зв'язку **0800500410**, **(044) 454-44-99** (міський)

- Департамент фінансів Міноборони з питань грошового забезпечення та соціальних виплат – **(044) 271-12-57**;

- щодо фактів зловживань посадовими особами (крадіжки, незаконні операції при отриманні, списанні або закупівлі майна, повнота виплати грошового забезпечення військовослужбовцям, винагороди учасникам ООС тощо): **(044) 243-44-74** (черговий, цілодобово), **(067) 556-90-98** (у робочий час, з 9.00 до 18.00),

- щодо боротьби з корупцією у Збройних Силах України: **(044) 454-44-21**,

e-mail: vzyk_mou@mil.gov.ua.

Поштова адреса: 03168, м. Київ-168, Повітрофлотський проспект, 6.

Генеральний штаб Збройних Сил України

- щодо військово-соціального забезпечення – **(044) 454-44-51**,

e-mail: antikorupzsu@ukr.net

Поштова адреса: 03168, м. Київ-168, Повітрофлотський проспект, 6.

Військова служба правопорядку ЗС України

Телефон – **(044) 456-73-03**,

e-mail: och_vsp@mil.gov.ua

Поштова адреса: м.Київ, проспект Перемоги 55/2.

Головний військовий прокурор

Прийм громадян за адресою: 01011, м. Київ, вул. Різницька, 13/15.

Телефон приймальні – **(044) 280-10-20**,

e-mail: korrupcia.cent@gp.gov.ua

Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

Телефон гарячої лінії: **0-800-50-17-20**.

Поштова адреса: 01008, м. Київ, вул. Інституцька, 21/8.

Єдиний телефонний номер системи безоплатної правової допомоги **Міністерства юстиції України: 0-800-213-103** (безкоштовно з усіх стаціонарних та мобільних телефонів). Там надають номер телефону і адресу найближчого до Вас пункту надання безоплатної правової допомоги по всій Україні.

e-mail: callcentre@minjust.gov.ua.

Поштова адреса: 01001 м. Київ, вул.Городецького, 13.

Начальник Управління преси та інформації Міноборони України –

Костянтин ЖУРА

Телефон:

e-mail: psmodu@post.mil.gov.ua

Об'єднаний центр з координації пошуку та звільнення незаконно позбавлених волі осіб внаслідок збройної агресії РФ

Телефони: **(067)650 83 32 (Viber, WhatsApp)**

(098) 087 36 01(Viber, WhatsApp)

e-mail: united.center.ssu@gmail.com

Нормативні акти

Взаємодія із засобами масової інформації в період правового режиму воєнного стану визначаються:

Конституцією України, від 28 червня 1996 року;

Законом України "Про правовий режим воєнного стану" від 12 травня 2015 року (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 28, ст.250, із останніми змінами, внесеними згідно із Законами № 2259-IX від 12.05.2022);

Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про правовий режим воєнного стану" № 2102-IX від 24.02.2022 року;

Законом України "Про громадські об'єднання" від 22 березня 2012 року

Законом України "Про Збройні Сили України" від 6 грудня 1991 року;

Законом України "Про національну безпеку України" від 21 червня 2018 року;

Законом України "Про волонтерську діяльність" від 19 квітня 2011 р;

Законом України "Про внесення змін до деяких законів України щодо заборони виготовлення та поширення інформаційної продукції, спрямованої на пропагування дій держави-агресора", від 3 березня 2022 року, № 2109-IX;

Законом України "Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо забезпечення протидії несанкціонованому поширенню інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчиненому в умовах воєнного або надзвичайного стану", від 24 березня 2022 року, № 2160-IX;

Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення кримінальної відповідальності за виготовлення та поширення забороненої інформаційної продукції", від 3 березня 2022 року, від 3 березня 2022 року, № 2110-IX;

Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення кримінальної відповідальності за колабораційну діяльність», від 3 березня 2022 року, № 2108-І

Законом України "Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні" від 16 листопада 1992 року № 2782-ХІІ;

Законом України "Про захист суспільної моралі", від 20 листопада 2003 року № 1296-ІV;

Указом Президента України № 487/2021 від 27 вересня 2021 року "Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021–2026 роки";

Указом Президента України № 473/2021 від 17 вересня 2021 року "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 серпня 2021 року "Про Стратегічний оборонний бюлетень України»;

Указом Президента України № 121/2021 від 25 березня 2021 року "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року "Про Стратегію воєнної безпеки України";

Постановою Кабінету Міністрів України № 573 від 8 липня 2020 року "Питання запровадження та здійснення деяких заходів правового режиму воєнного стану";

Постановою Кабінету Міністрів України № 996 "Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики";

Постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1450 "Порядок встановлення заборони або обмеження на вибір місця перебування чи місця проживання осіб на території, на якій діє воєнний стан";

Постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1456 від 29 грудня 2021 року "Порядок встановлення особливого режиму в'їзду і виїзду, обмеження свободи пересування громадян, іноземців та осіб без громадянства, а також руху транспортних засобів в Україні або в окремих її місцевостях, де введено воєнний стан";

Наказом Міністерства оборони України № 36 від 08 лютого 2022 року “Про затвердження Інструкції про порядок допуску журналістів, працівників засобів масової інформації на об’єкти системи Міністерства оборони України”;

Наказом Головнокомандувача Збройних сил України від 03.03.2022 № 73 "Про організацію взаємодії між Збройними силами України, іншими складовими сил оборони та представниками засобів масової інформації на час дії правового режиму воєнного стану".

Начальник Управління зв’язків з громадськістю
Збройних Сил України
полковник

Богдан СЕНИК